

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна пт. мірника
15 м. Чвертьрічна
передплата разом
з оплатою почт.
в краю 180 м; за
границю разом
з оплатою почт.
360 марок, поод-
ноке число 30 м.
В Америці 2 дол.
річно. Адреса Ре-
дакції і Адміні-
страції: Пере-
мишль, вул. По-
береже ч. 1.

Оголошення:
25 м, за один пе-
тітовий рядок
або його місце.—
Дрібні оголошен-
ня по 4 м від сло-
ва.— Хто шукає
праці, платить по
3 м від слова.
Оголош: більшим
друком платиться
подвійно. Опові-
стки товариств
платиться по 3 м
від слова.

політично-економічний орган.

СИЛА НАРОДНОГО ЖИТТЯ.

З Америки злетіла до нас радісна вістка: Тамашне українське громадянство на розписану Урядом ЗУНР позичку «Народної Оборони» зложило досі 600 тисяч в доларів т. є. в шестеро разів тільки, скільки жадав Уряд. Як бачимо, скавулінне американсько-українських руйників і галицьких киринників перейшло без відгону серед українського робітництва в Америці, котре навиперелки зложило для оборони рідної землі потрібні фонди і тим дало можливість Урядови ЗУНР продовжати за кордоном свою тяжку і одвічальну працю аж до успішного кінця. Цєю великою офрдою і єдністю засвідчило американсько-українське робітництво свою політичну зрілість і горяче бажання прийти в поміч своїй батьківщині-мучениці. Тим своїм славним ділом солідарності наше робітництво в Америці дало доказ, що воно неприступним є для злочинної агітації руйницьких демагогів, що мають сміливість називати себе провідниками американсько-українського робітництва і в його імені промовляти.

Радість, яку тяжко висловити, наповняє серце кожного Українця, коли довідається про такий, нечуваний у нас в краю, патріотичний взрив українського громадянства в Америці, того громадянства, що від р. 1918 вже тільки матеріальних офір зложило для своїх братів в старім краю. Цей смілий, геройський взрив свідчить про велику силу нашого народного життя, яка веде наш народ протягом цілої його історії через пекло терпіння і торгур. Ця сила національного життя допоможе і нам перенести нинішнє тяжке лихоліття.

Великий чин американських Українців викличе злосний скрегіт зубів у наших ворогів, а в наших громадянстві скріпить віру, в перемогу сонця над ногою, правди над неправдою — в перемогу нашої слухної справи.

Крімсья всі цєю вірою!

Але віра сама, без діл, є мертва. Ділами мусимо оживити нашу віру, ділами мусимо збільшити силу нашого національного життя. І в тім нехай буде прикладом для нас зедичена американсько-українське громадянство — ті люде, що перейшовши тверду школу на непривітній чужині, освідомилась і взоруючись на політичний зрілості інших народів, на заклик Уряду ЗУНР стали враз як одені сповнили шість разів більшу повинність, як від них жадано.

Американські Українці, яких число є десятою частю того числа Українців, що заселяють Сх. Галичину, зложили на позичку «Народної Оборони» 600 тисяч в доларів, що перемінені на польську валюту, дають близько три тисячі мільонів польських марок. От офіра, і така офіра в ніякого народу не є велика, коли ходить о оборону Рідного Краю.

Берім приклад з наших братів в Америці! Міжпартійний З'їзд, представництво цілого нашого народу тут, в краю, візвав теж ціле наше громадянство до найдалше посушеної офірності на наше рідне шкільництво, яке має скріпити невмирущу силу нашого народного життя. Власний університет, власна політехніка у Львові, сіть середніх шкіл в краю, тисячі народних шкіл з учителями і учительками української народності — це

тепер наше гасло, наша найблизша ціль.

Американські Українці відвалили тяжкий камінь, що давив нашу грудь, обернули в радість журу, що проганяла сон в наших цювік. Уряд ЗУНР має можливість далі вести визвольну політику українську.

Тепер прийшла черга на нас сповнити свою повинність і створити рідне шкільництво. Отже до діла, до офірності!

Споєні одною думкою, одним гаслом: «Мусимо мати власний університет, мусимо мати всі українські школи!» складаймо найбільші матеріальні офіри для рідного шкільництва, яке буде найкращим свідомством сили нашого народного життя.

З української політики на еміграції.

(кореспонденція власна)

Відень, 16. вересня 1921.

З посліdnих політичних подій найзамітніші зміни переверели в закордонних представництвах ЗУНР. І так відкликано дотеперішнього посла в Чехословаччині, проф. Др. Смоль-Стоцького, а на його місце заіменовано дотеперішнього представника ЗУНР в Німеччині, Др. Евгена Левицького. Представником ЗУНР в Німеччині іменовано п. Біберовича, брата теперішнього керманіча пресової агенції ЗУНР у Відні.

Сенсацією дня в ндіших політичних колах є поява у Відні званого в Галичині політичного комвоажера Др. Парай-Малейського, котрий приїхав сюди безперечно в політичній місії. Про це свідчать його старання за всяку ціну побачитись з пр. Петрушевичем. В тій цілі ходив Др. Малейський два рази до приватного мешканця президента, а раз прибув до бюра, але за кожним разом безуспішно. В президіяльній канцелярії заявили йому, що през. Петрушевич не прийме його під ніякою умовою. Цей панок оної всадився до хати пос. Сінгалевича, який що-йно при помочи револьвера прогнав його з хати (автентичне!).

Цікава річ! Або тих чинників, що вислали Др. Парай-Малейського дуже пригиснуло, або хотять для заграничного ужитку викликати оману, що безпосередно говорять з Урядом ЗУНР.

До Женеві, де радить тепер Союз Народів, виїхала делегация Уряду ЗУНР, що складається з секретаря справ загр. Др. К. Левицького, о. Жана і В. Степанківського. Звіт, який ця делегация надіслала до Уряду є оптимістичний. Нашу делегацию запросили на дипломатичний обід лорд Сесіль і лорд Робертс.

ОСТАП ПАВЛУШЕВСЬКИЙ.

ДО ОБОРОНИ!

Двома шляхами йде наступ на українство. Іде на культурному і економічному полі. А в будові власної державності культурний і економічний чинник є рівновартні. Вони все спомагають оден одного. Тому останніх сил треба добути, щоби вести успішну оборону на тих двох шляхах. Економічно сильні матимемо змогу оборонити свої культурні цінности, а тим самим зберегти своє

культурне обличчя і досягнути свій національний ідеал.

Отже в інтересі нашого національного ідеалу повинні ми стреміти до цього, щоби наші найширші маси, наше селянство стало економічно сильним. Вже за часів Австрії ворожа нашому народові економічна політика довела до надмірного задовження селянської земельної власності. Вона ласкавим оком гляділа на міста і на велику власність, бо це була близка сорочка до тіла. Вона довела до неприродного роздроблення селянської земельної власності, яке ставало з року на рік що раз грізнішим. Голодова бльокада центральних держав Австрії і Німеччини, яка викликала подорожінне земледодів з одного а обезціненне гроша з другого боку, довела до цього, що наше селянство змогло віддовжитися. Воно почало свобідніше віддыхати, але не заспокоїло воно зовсім свого голоду землі.

Земельна політика теперішнього часу має на цілі доведення до з'убожіння нашого селянства. Приплив кольтоністів з заходу поліпшив становище оставшої маси селянства на заході, а дешева ціна купна землі ставилась кольтоніста в початках його господарки на ноги і робить його грізним конкурентом для нашого селянина.

Всі дані промовляють за тим, що теперішній зелядний добробут нашого селянства скоро покінчиться, якщо воно вже сьогодні не засукає рукавів до цього, щоби обминути лихо в будуччині. (Виголоднілий урядник української народності не легко схоче повірити в це твердження а хочби й повірив, — запитав: «А що мені робити?»). Теперішні рідкі випадки закупна землі нашими селянами переводяться передовсім між самими українськими селянами. Відпливу українських кольтоністів-селян на схід не має прецінь зовсім, як це діється у Поляків на заході. Гріш, який вживається при купні-продажі, це в найбільшій часті долар, який в нас є позовним явищем. Долари привозять зі собою повертаючи до краю емігранти, які що найменше 8 літ в Америці їх складали, не можуть через світову завірюху переслати їх до краю. Тепер вони вернули і переконуються з радістю, що довг, який головно загнав їх за океан, з вище наведених причин сплачений. Ім остається зайвий гріш, за який вони викупувають землю, але тільки від своїх. А ці, що продали, їдуть за відобрані долари в Америку та розмножити їх вже не зможуть так легко. Не має тепер воєнної промисловости в Америці, а навпаки — на кожній майже галузі промисловости панує застій і його наслідок, — безробіття. Значить, головне джерело, яке регулювало недомагання нашого селянства може відпасти цілковито.

Друга катогорія наших селян це ті, що може й віддовжились, але дорярів не мають, а самі марки. Покупна сила марки з дня на день паде. Землю або хату ледве чи хто продає вже за марку. Щоби закукити за марку потрібну кількість доларів чи иншої валюти, на те треба такої кількості марок, про яку нашому пересічному селянини не може й снитися. Нерозумно булоби й радити йому, щоби він складав марки на ту ціль, бо з кожним днем складання супроти сталої знизки валюти він поносивби страту. Колиби з другої сторони всі сільські продукти, що їх можнаби з одного пересічного господарства без страти для його продати за марки, то побачилиби ми, що після оплати податків та всего потрібного для господарства і сім'ї нам останеться в найкращім випадку тільки, що нічо.

За час війни провід в господарстві мали жінки, старці й діти, бо властиві господарі були

на військовій службі. Грiш, який приходив згосподарства і ввiнного вiдшкодовання (т. зв. *zasilki*-в і т. пр.) вiдходив на сплату довгiв. Вiйна знищила багато живого і мертвого господарського инвентаря, так що першою головною журбою селянина що вернув з вiйни пiд сю пору в його доповнення. Коли зважиться, що з однок боку цiна на мертвий инвентар з огляду на його заграничне походження неймовiрно, а в вiдношенню до власних продуктiв непропорцiонально зросла, а з другого боку, коли зважиться, що в селянина не має тепер давньої кiлькостi живого инвентаря, яким вiн передше все „латав“, — то стане зрозумiлим, длячого селянин в примушений пiдносити цiни за плоди землi і що нарикання на його паскарство, чи спекуляцiю не мають найменшої пiдстави.

Селянин продав, та не грошей йому потрібно, а товару. Товар цей не все вiн знаходить на ринку, тому мусить і свій товар придержати до хвилi, коли потрібний йому товар появиться, бо з грiшми ждати не може. Вони, не випущенi з рук — тають.

Рiвночасно треба звернути увагу й на це, що цiни на всi інші вибори зростають о много скорiще, нiж цiни на земельнi плоди. Рiжницю й шкоду з нерiвномiрного і з неочасного зросту цiн, особливо вiдносно заграничних товарiв, де й чужа валюта вiдскакує свій танець, поносить теж селянин.

Це все приневолює нас до поважної застанови. Економiчний упадок і зубожiння нашого селянства бувби рiвночасним упадком і катастрофою для нашої державної iдеї. Пiднесення добробуту нашого селянства в передумовиною нашого успiху. Добробут родить свiдомiсть і енергiю до чину.

Нам повинно залежати на цьому, щоби та галузь витворництвa, яку головнo заступає наш народ, була хоронена а не висискувана. Мiста в нас чужі і їх стан не повинен нас так болiти як стан села, котре в кiстю з кости і кровю з нашої кровi. В iнтересі нашого села повинні ми закликати наших селян, щоби обiднювалися в кооперативи, якi з одного боку станулиби на сторожi їх добробуту, а з другої сторони хоронилиби їх перед визиском справдiшних паскарiв, що жирують на нашому наровнiному органiзми вiд столiть.

Це будуть наші барикади, застави!

Це буде наша вiдповiдь на атаку!

Східна Галичина.

Справу Сх. Галичини знову порушено на повнiм засiданню Союзу Народiв. А iменно д. 16. вересня канадiйський делегат, Гертi, зложив президентови Союзу внесення, котрим висловлює бажання, щоби Рада Союзу Народiв звернула увагу Найвищої Ради, що конаечнiстю є управидити в найближчому часi правно-державне становище Сх. Галичини. Президент Союзу предложив, щоби це внесення канадiйського делегата вiдослано до комiсії, яка дає почин всiм справам.

Отже внесення канадiйського делегата має далекосягле значiння, бо Найвища Рада буде приневолена в найближчiм часi вирiшити державне становище Сх. Галичини. Польськi газети доносять, що внесення канадiйського делегата виринуло на засiданню Союзу Народiв за почином Англії, котра бажає на найближчiм засiданню полагодити рiвночасно всi три справи, за котрi Польща процесується, — а саме справу Гор. Шлеська, Виленщини і Сх. Галичини. Це донесення польських газет годиться і з вiсткою, яка наспiв з Парижа, що в французьких дипломатичних колах сподiються полагодження тих спiрних трех справ на найближчiм засiданню Найвищої Ради. Що Англія напирала, аби справу Гор. Шлеску, Виленщини і Сх. Галичини полагоджено рiвночасно, свiдчить також справа Виленська, яку перед тижнем порушив лорд Сесiль на Радi Союзу і домарався в iнтересі миру в Европi скiнчити спiр о Вильно.

Кракiвська газета „Глос Народу“ накинудась на Англію, якiй закидує, що вона навмисно поручила Сесiлеви і Гертiвi поручити на засiданню Союзу Народiв справу Вильна і Сх. Галичини, бо лорд Джордж хоче, щоби обi цi справи передати до вирiшення Радi Союзу Народiв. Тимто „Глос Народу“ звиває польських делегатiв, щоби запротестували проти таких „масiпасуї“ лорда Джорджа і щоби домагались, аби цi справи рiшила сама Найвища Рада. Це буде лiпше для Полякiв — пише закукурiчений „Глос Народу“ — бо на Найвищiй

Радi рiшення може запасти тiльки одноголосно, а що Франція буде стояти за Польщею і через те не буде одної лумки мiж державами коалiцiї, то й вирiшення справи Сх. Галичини може бути вiдложене на неозначений час.

Оттаке дявольське мiрковання цiєї газети. Йi зовсiм не ходить о те, щоби справу вирiшено справедливо, але щоби далi управляти крутаство. Та мiрковання „Глосу“ безглуздi, бо по перше: лорд Джордж знає дуже добре вартiсть польських протестiв, а по друге: справа Сх. Галичини має вже за собою рiшення Радi Союзу Народiв з дня 23. лютого, яке предложено разом зi всiми матерiялами Найвищiй Радi — до вирiшення. Внесення канадiйського делегата має тiльки одно на цiли — пригадати Найвищiй Радi, що вже прийшов час, аби вирiшити справу галицьку!

Найвища Рада вже в звязана своєю ухвалою з д. 19. червня 1919, як має бути вирiшена справа Сх. Галичини. А iменно тодi на Найвищiй Радi запала ухвала, що вирiшення долi Сх. Галичини має годитись з бажанням населення цего краю. А бажання подавляючої української бiльшостi вже знає Найвищiй Радi, бо українська бiльшiсть населення Сх. Галичини через своє законне представництво предложила Найвищiй Радi і Радi Союзу Народiв своє бажання і проект органiзацiї галицької держави, признаючи двом другим, заселюючим Сх. Галичину, народам: польському і жидiвському повну рiвноправнiсть та у вiдношенню до їх чисельної сили спiвучать в управi Сх. Галичини як самостiйної держави вольних народiв. Таким способом справа Сх. Галичини зовсiм дозрiла до вирiшення, поновної ухвали Радi Союзу Народiв не потребує і саме тому канадiйський делегат пригадав Найвищiй Радi вi повиннiсть.

А що-до надiй польських газет на Францію, то вони певно перечисляться. В границя, де кiнчиться крутарство, і де не можна з бiлого зробити чорне. Зрештою і в Францiї вже зачинають розпiзнавати фарбованих лисiв і от французький премiєр Брiян, як дiнiс парижський „Темпс“, заявив польському представникови в Парижi, що Франція не думає попірати польської iмперiалiстичної полiтики на Шлеску і в Сх. Галичинi, бо цiй польськiй полiтицi противляться всi держави.

Що справу Сх. Галичини порушив саме канадiйський делегат, в тiм велика заслуга наших братiв в Канадi, котрi безустанними вiчами і протестами проти поневолення Сх. Галичини спонукали канадiйський уряд заiнтересуватись Сх. Галичиною. Вислiдом цего заiнтересовання було це, що канадiйський премiєр порушив справу Сх. Галичини на конференцiї домиї в Лондонi, а тепер теж канадiйський делегат виступив з внесенням в справi Сх. Галичини на засiданню Союзу народiв.

Взагалi наші браття в Америцi, можна сказати, ведуть тепер перiд у визвольнiй укр. полiтицi. Вони останнiми часами зложили 600 тисячiв доларiв для уряду ЗУНР, про-що пишемо в переднiй статтi нинiшного числа.

Франція і Польща.

Через бiльше як 100 лiт Поляки представляли себе перед Французами мучениками, а Польщу називали Христом народiв, що терпить страсти за грiхи всiх народiв. А що Французи народ легковiрний, то й казка про Польщу як мученицю прийнялась загально мiж Французами. Тому то з такою прихильнiстю ставились Французи до Полякiв в р. 1918 і 1919 і тiльки Французам завдячують Поляки всi свої успiхи в полiтицi. Але правди не дасться довго укрити.

І ось тепер доносять до варшавських газет, що у Францiї наступило в останнiх часах отверезiнне що-до Полякiв, та що серед французького громадянства зростає неприхильний для Польщi настрої. Особливо неприхильно настроєнi до Польщi і до всього, що польське, тi Французи, офiцири, лiкарі, промисловцi, купцi, котрi перебули якiйсь час в Польщi і приглянулись добре польським порядкам та польськiй господарцi. Тi Французи жорстоко розчарувались що-до Польщi, Полякiв, їх сили й будуччини і саме тi Французи ведуть у Францiї освiдомляючу агiтацiю проти Польщi, яка має далеко бiльший успiх як агiтацiя чужих народiв, поневолених Польщею. Овочі цiєї агiтацiї бачить кожний, що слiдить за полiтичними настроями Французiв. Цi настрої виявляються — се без сумнiву — в ще бiльшiй мiрi тодi, коли прийде на чергу справа схiдних границь Польщi. Тут По-

ляки стрiнутьсЯ з розчарованням, яке буде тим прикрiще, що несподiване. Хвиля, коли Росiя буде мати сЯк-так можливий уряд, буде для Францiї зворотом до етнографiчної Польщi т. є. що польська державнiсть може простягатись тiльки на тих землях, на яких в подавляючiй бiльшостi живе польськiй нарiд. За всЯкi польськi фантазiї панувати на непольських землях на сходi Францiя і пальцем не кивне, а не то, щоби задля тих фантазiй хотiла стратити бодай одного свого жовнiра, або накликувати на себе вороговання Росiї, про котру вже тепер Французи говорять, що вона буде до 10 рокiв знов одного з наймогучiших держав свiта.

Цей настрої видко вже і в французьких газетах. В комунiстичних і соцiялiстичних газетах вже вiдавнa ведеться проти Польщi боротьба, але це робиться з причин мiжнародної соцiялiстичної потреби. А в послiдних часах ворожий настрої до Польщi видко і в газетах несоцiялiстичних, котрi до тепер писали про Польщу дуже прихильно. І так дуже поширений у Францiї тижневик „Carnet de la Lemaie“, обговорюючи справу Гор. Шлеську нарикє, що ця справа може довести Францiю на край пропасти, дослiвно пише так: „На нещастє необережнi творцi версальського договору воскресили Польщу. Саме сЯ Польща зi своimi пристрасними забаганками завела Францiю туди, де вона є, на сам край пропасти. Брiян в вмотаїнiй в полiтику, якої особисто вiн не може не осуджувати — і вiн мусить ось так пiддержувати iсторичнi права Польщi на Шлеськ, якiй вона втратила 1108 р. — тому 813 рокiв — і то пiддержувати проти iнтересiв Францiї, якi тяжко потерпiлиб вiд передчасного зiрвання з Англією. Тому треба признати, що у великих iсторичних подiях є певна неминучiсть, яка панує поверх будених людських пристрасей. Коли ПрусиЯ, АвстриЯ і Росiя трьома наворотами завдавали собi труда дiлити Польщу, то робили це не тiльки, щоби забрати багатства польської держави. Тай вони не зробили цего, щоби покарати цей сварливий і шалений народ (cette nation turbulente et folle) — ПрусиЯ, АвстриЯ й Росiя хотiли зменшити небезпеку, яку Поляки викликували кожної днини“.

Шакалі виють...

Український «Мiжпартiїний зiзд» у Львовi рiшив вiзвати цiле українське громадянство до творення українських шкiл, а зокрема українського унiверситету у Львовi, деби наша молодь могла побирати науку, бо як вiдомо, на львiвськiм унiверситетi стратили Українцi всi права, якi мали до 1. падолиста 1918. Здавалобися, що польське громадянство коли не прихильно, то бодай байдужно поставиться до культурних змагань галицьких Українцiв. Але так воно не є. Багато Полякiв живе ще тепер думками Яреми Вишневецького, а вираз цим думкам дає «христiянська» газета польська «Ржечпосполита». На вiстку, що у Львовi має повстати приватний укр. унiверситет, пише вона так: «Не вильно нам допустити до створення у Львовi українського унiверситету, а коли найбільш енергiйним способом не вдаримо в сучасний порядок тої ворожої роботи для Львова і цiлих схiдних «кресiв», то ми вже програли. Тому негайно мусимо стати до оборони Львова перед творенням тут українського унiверситету в якiй-небудь формi.»

От як виють шакалі на саму вiстку про львiвськiй унiверситет у Львовi, тi самi люде, котрi вiд часу до часу базикають пустi слова про «згоду» з Українцями. А «згоду» вони розумiють так, щоби Українцi виреклись своєї народности і вiри. Та такої «згоди» вони не дочекаються.

Най шакалі виють, а ми робiм своє дiло, складаймо і збираймо датки на український унiверситет у Львовi!!

Большевицький рай

На днях вернув з України наш земляк, п. І. Л., чоловiк iнтелiгентний, котрий шiсть лiт перебував на Україні і кiнчив там середню і висшу школу. Наша Редакцiя знає його особисто як чоловiка серiозного і тому його

ГРАНД КАВАРНЯ братів Бориштеїнів

— що дня концерт знаменитої оркестри, —

вул. Міцкевича. — Телефон 78. — Перворядна і найбільша каварня
4 білярді Соїфертовські. — Звинна послуга. — Краєві і заграничні часо-
писи. — Богатий у всячину буфет. — Всілякі напитки найліпшої якості.
О члененні відвідання просять ВЛАСТИТЕЛІ.

оповідання про большевицьку владу і порядки заслугоують вповні на віру. Оповідав нам багато про страхіття большевицького ладу, а своє оповідання закінчив так: «Дивує мене тільки одно, що деякі Галичане хвалять большевицьку владу, яка у всіх працюючих має бувшої Росії стратила всяку віру, всяку пошану і кредит—яка в судоргах неминучої смерті точить піну зі злості, що працюючий люд відкрито ликує, що приходить вже кінець дикій диктатурі над пролетаріатом. Щиро вам кажу, що, коли читаю у «Впереді» похвали совітської влади, то маю вражіння, що читаю похвальну оду найлютішому злодієви. Одного бажано прихильникам совітського ладу, щоб їм довелось бодай місяць пережити серед большевиків, а ручу, що за той час вже вилічуться з большевицької хвороби, якою тут заразились.»

З оповідань п. І. Л. замітне це, яка доля чекає тих Українців, що вибираються на Україну: Ідучи з Наддніпрянської України—оповідав П. І. К.—я стрінув на ст. Шепетівка п. Олійника, який їхав як раз в протилежному напрямку—з Галичини на Україну. З розмови вияснилося, що п. Олійник належить до того невеличкого гуртка українських передовиків, що «твердо» рішили «щиро» працювати у згоді з великим румунським приятелем України—тов. Раковським. З п. Олійником їхали в тому самому напрямку ще девять «діячів» також большевицької орієнтації. Як тільки вся та поважна братія вступила на територію Совітської України, зразу пощастило їм побачити на власні очі милосердкі сотворіння большевицької череззвичайки. Як не благали наші «діячі» і не переконували, що їх приїздом на Україну керували найчистіші і найсвятіші почуття і заміри, що у них любов до большевицької ідеї часта, оліначе цими щирими молитвами не вдалося їм сокрушити «гуманних» сердець ангелів большевицької влади. Зараз же в Шепетівці арештували дев'ятеро людей, залишивши на волі одного п. Олійника, який ніяк не міг арозуміти тої протекції. Оповідаючи мені ту сумну історію, п. Олійник вельми прохав мене звернутися в справі того арешту до Редакції «Впереді», щоб публічно оповістила цей факт».

Оповівши отсе предджив нам п. І. Л. четвертий лист до Редакції «Впереді», який однак не можемо помістити дослівно, бо тон його загострий і не достроюєсь до тону нашого часопису.

Др. Александер Штайнгард
спеціаліст в недугах діточих і внутрішніх
приймає при вул. Петра Снарги ч. 12. 107-2-3

Др. М. КОС.

Волос в оці.

Волос в оці приходить при трахомі (вигипецьким запаленню очей) і то аж тоді, коли трахома требає багато літ і довела до того, що повіка (звичайно горішна) так вигнулася, що вії звертаються до ока і драпають по оці, кілька разів чоловік кліпає повіками. Рідко трапляється, що повіка (звичайно долішна) завертається з невідомої причини і вії долішної повіки драпають око; таке завернення повіки звичайно дається скоро вилічити і око стає здорове, таке як було і до тепер.

Нам ходить о завернення горішної повіки при трахомі, бо тут ходить властиво о лічення трахоми і коли нам удасться поправити саму хворобу на очах, то поправляється і завернення повіки. Доки вії драпають по рогівці, (по тій прозрачній частині ока, яка конче повинна бути ясна і чиста, щоби через неї могло впадати світло до зіниці [зінка, чоловічка] і до середини ока аж до сітківки), доти не може око добре видіти. Бо від драпання витворюється на рогівці ранка, трата ранка загнюється і робиться прищ, більше або менше сивий чи білий, так що око не пізнає навіть чоловіка перед собою. Коли такий великий прищ удасть-

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Рада Союзу Народів має по вуха роботи з польськими процесами в справі Гор. Шлеска, Гданська, Віленщини і Сх. Галичини. Очевидно, що настрої на Раді для Польщі неприхильні, бо хто процесується рівночасно з всіма сусідами, то це не конче добре свідчить про него; Гіманс ще в останній хвилі хотів погодити Польщу з Литвою, намовляючи Польщу, щоб зреклась Вильна в користь Литви, бо всі статистики (переписи) російського уряду на Віленщині виказують, що тут живе дуже мало Поляків. Трохи їх більше у самій Вильні, але по селах то Поляками хіба діличі та їх економи. Але Поляки відкинули раду Гіманса і тепер справу Вильна розсудить Рада Союзу Народів. Обі отже сторони предкладають Раді статистики т. є. яке число Литовців, Білорусинів, Жидів і Поляків живе в Віленщині. Литовці послугуються російською статистикою, котра, треба це признати, є дуже вірна, бо Росія зовсім не турбувалась тим, хто до якої народності признається, у неї головно було «послушати» т. є. слухати і мовчати, а до якої народності записувався хто в Віленщині чи в Варшаві, це й не в голові було російським чиновникам. Поляки з цєю статистикою не годяться, вони кажуть, що самі перевели спис населення і їх статистика ліпша. І справді вона «ліпша», бо там, де російська статистика виказує 2-5 Поляків на 100 душ, там польська статистика виказує 60-70 або й більше на 100 душ. От і тепер Рада Союзу Народів буде ломити собі голову, яким способом в Віленщині тільки Поляків наплодилось за 7 років війни, бо колиб цю статистику брати за правду, то требаби допустити можливість, що кожда Полька родила тисячу дітей річно. А що це неможливе, то й Рада Союзу Народів прийме статистику російську за правду і вимірить Литві справедливість, на яку вона вже довго чекає.

Ірландський сойм радив д. 14. вересня в Дублині. На тім засіданню виголосив таку промову президент Де Валера: «Англійські пропозиції щодо автономії в Ірландії можна порівняти з маргариною, котру Англіїці хотять дати нам замість масла, таї ще гніваються, що Ірландці не вірять, що це масло. Питаються Англіїці, чи ми хочемо мира? Певно, що хочемо і то дуже, але ми вмієм розпізнавати правдивий мир від облудного і пізнаємо небезпеку навіть тоді, коли вона прикрита оливною галузкою. Ірландія давно вже булаб другом Англії, і працювалаб

разом з нею, колиб англійські політики не були захланними крутіями. От і тепер Англіїці дають нам нібито автономію, але кажуть, що Ірландці не можуть зректися, бо вона їм потрібна з військових причин. Добрий інтерес! Чи ж право самозначення має стратити силу тоді, коли сильніший сусід скаже, що йому цей або той край потрібний ізза військових чи інших вигід, або що має нафту чи вугіль? В таких разі взагалі нема свободи, бо слабші народи ніколи не дійдуть до самостійності. Тому ми Ірландці відкидаємо таку куду автономію і жадаємо повної самостійності. З Англією годимось переговорювати про згоду, але так, як говорить одна чужоземна держава з другою. Нехай Англія признає вперед незалежність Ірландії, а тоді будемо з нею говорити про мир.» Цю бесіду привітав цілий сойм бурєю оплесків і ухвалив дати таку відповідь Англії. — Таї іншої відповіді не могли дати Ірландці, бо тепер хіба напів дикі народи відволюються автономією. А свідомі народи, що проливали кров на війні, жадають тепер повної самостійності, вони вже не малолітні тай опікунів не потрібують.

Англійський уряд, одержавши таку остру відповідь, сам тепер не знає, що робити. Війну розпочинати небезпечно, а жаль йому зрекчись Ірландії. Через те і спір ірландсько-англійський дуже заострився.

Мадяри, одержавши загрозу від коаліції, зачинають опорожнювати Бургенлянд. Роблять це під примусом, бо італійські війська вже готові чекають, щоб вмашерувати до Бургенлянду. Цей світ ставув в мудрсько-австрійським спорі по стороні Австрії, а навіть деякі польські газети. За це дуже гнівається віденський дописувач краківського «Часу», котрий дорікає польським газетам, що не визнаються в спорі між Мадяриною а Австрією. Коли, каже цей дописувач, станемо по стороні Австрії проти Мадярів, то тим самим захищаємо наші претенсії до Сх. Галичини і до Вильна, бо такі самі права Мадярів до Бургенлянду як польські до Сх. Галичини і Вильна т. є. права історичні. Цей ради вже послушали деякі польські газети, та це не дуже допоможе так Мадярам як і Полякам.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу“!

Американський Українець бажає купити каменницю в Перемишлі найрадше на Засянню в загалі або при угорських трактах. Платня в доларах. Зголошення до Адм. „Укр. Голосу.“ 102-3-5

ся нам загоїти, то лишається на тім місці більмо на ціле життя, бо більмо не дається ні оперувати, ні вилічити ліками. Тому нашим стараннем є не допускати до того, щоби на оці повстав прищ і по нім більмо. Коли хорий знає, що у него на очах трахома і коли знає, що з трахоми може витворитися більмо, то очевидно він буде уважати на свої очі, особливо коли зачинає его драпати завернена горішна повіка своїми віями. Завернені вії треба повиривати умисними шипчиками (пенсетою), а саму трахому треба лічити такими ліками, які помагають. Очевидно, лічення мусить переводити лікар або бодай під надзором лікаря хорий і його круженне. Велику трудність при ліченні трахоми справляє та обставина, що лікар не все удається легко переконати хорого, що хвороба трахома є заразлива; що трахома може перейти на кожного здорового чи він маленька дитина, чи сивоволосий дідуся. Нераз каже хорий, що він вже 10—15 літ хорий, а в хаті ніхто від него не заразився. Так буває справді. Але буває часом, що хлопець впаде з високої грушки і нічого собі не зробить. А з того не виходить, щоби і я зараз ліз на грушку і скавав з неї, бо звичайно ломять собі при тім люди ноги або руки або й забиваються.

Що трахома небезпечна хвороба, може і то служити доказом, що перед війною не брали

в Австрії до війська хорих на трахому. А підчас війни не тримали трахоматичних в звичайних шпиталях, але в окремих, призначених лиш для хорих на трахому, щоби не заражувалися такі, що мали здорові очі.

В деяких селах панує така гадка, що „волос в оці“ то собі така маловажна хвороба і що найліпше уміють виймати той волос такі жінки, що-то вже в тім досвідчені і виймають той волос звичайно язиком. Якби то йшло о волос з худобячої шерсті, о кавалочок власного волосся, що вскочило до ока при стриженню голови чи бороди, то таке витягання волоса з ока язиком нічо не шкодилоб. По коротших або довших пробах дається виймати волос і на тім кінець. Але не кінчатся історія з мнимим виниманем волоса з ока при трахомі, бо він тримається кріпко в повіці, язиком не дається виймати і драпає по оці, аж великий прищ своїм боєм і своїм білим виглядом присильує хорого йти до лікаря. Коли хорий знає, що его драпають вії задля трахоми, то не буде тратити часу, піде як найскорше до лікаря, а тим заощадить собі багато болів а дуже часто і не допустить до більма.

Адвокат
Др. Стефан Антоневиц

веде канцелярію в Добромилі. 6-84-

Д о п и с и.

З Любачівщини пишуть: Кожний в свідомій цього, а принайменше відчуває це, серед яких відносин живе тепер український народ. Відносини ці дуже тяжкі і де лише не глянемо, бачимо це. І серед таких відносин ми жити далше не можемо — тому ми повинні, ми мусимо їх змінити, поліпшити до того ступня, якими вони є у всіх інших культурних і вольних народів. Отже тому, щоби ми дійшли до своєї пожаданої цілі, ми мусимо працювати інтензивно на всіх полях. А передовсім піднести мусимо культурний і економічний рівень нашого народу. До чого довела некультурність, а в парі з тим і національна байдужність нашого народу, це ми вже бачимо і це повинно нас було навчити. А щоби можна було працювати, і щоби праця видала пожадані овочі, то до цього треба єдності, щирости та розваги. Без цього даремний труд. А цього власне, на жаль, у нас в Любачівщині нема і це розуміється, лишав відповідні наслідки. А як доказ цього позволю собі сказати, що в Любачівщині читальні сплять або не відновлені а про кооперативи по селах нема що і говорити. Бо якжеж має іти праця по селах, коли і в самім Любачеві атмосфера тяжка. В подробиці входити не хочу і не буду, тільки позволю собі замітити це, що покищо на ліпше виглядів нема і деякі люде, котрі мають провід, атмосферу цю не усувають а принайменше мильно єї усувають, бо не мають симпатії у інтелігенції і єї мгти не стараються, і тим творять роздор між інтелігенцією а народом. Є загально прийнятим, що коли хтось не може дійти до ладу а бажає добра, то на якийсь час уступає від проводу. Се думаю булоб пожаданим і в нас. Бо тепер час праці, а не спорів. Тому лишім всякі непорозуміння і спори, забудьмо про це принаймні на якийсь час, возьмімся до широкій праці, а побачимо, що праця нас злучить і погодить.

З Молодова пов. Чесанів. В селі Молодові селяни зробили складку і купили хрест, на котрім Дирито напись: „Боже Великий Єдиний Русь Україну спаси“. Цей хрест поставлено на горбку серед села. Дня 5. вересня прибув жовнір польської поліції державної і заявив, що чесанівське староство прислало його сюди, щоб списав всіх селян, котрі чи то датками чи працею причинились до поставлення хреста. Жовнір сказав: „Będziecie takie napisy umieszczać wtedy, jak będzie tutaj Ukraina, a teraz jesteście w Polsce i takich napisów wam umieszczać nie wolno“. Ціле село однак в той думки, що ніхто не має права забороняти слів церковної пісні, котра в майже в кождім молитовнику а селяне заявили, що хотятьби їх різали, стріляли, палили або інтернували, то вони ані цього напису не зніуть ані хреста не звалять.

З Липівця н. Любачева пишуть: Наш о. парох Шумелда йдучи за покликком Міжпартійного Зізду візвав село до складок на укр. університет. Ціле село складало, крім тих самолюбів, що хоч і заможні, не тільки самі нічо не дають, але ще шкодять загальній справі. Це погані характери, про котрих вкортці більше напишемо.

В С Я Ч И Н А.

Пригадується, що дня 28. вересня ц. р. відбується в Перемишлі, о год. 11. перед пол. в салі „Народного Дому“ нарада в справі організації кооперативів в повіті перемиськім, ярославськім, добромільськім і мостиськім. Запрошуються делегатів спілок і Всч. Духовенство та Ви. Учителство до громадної участі. — Повітовий Комітет організації кооперативів в Перемишлі.

Просимо надсилати передплату на слідуочий квартал.

З Глустого доносять, що тамішнє бюро дневників побірає за „Укр. Голос“ більше як належить. Просимо наших читачів доносити нам про такі і тим подібні надужиття.

В Слобідці н. п. Кошклівка в віт, котрий чужим добром послуговується. От не хоче він віддавати нашому передплатникові гром. Ільницькому часопису, котру ми йому послали, але відобравши її в понеділок з почти читає її аж

до четверга або п'ятниці. Опісля віддає її власникові Ільницькому та ще й насміхається з него. Ми звертаємо увагу цього вїтуня, що він своїм поведенням приносить ганьбу селови, і просимо його дуже, щоб почтові посилки казав негайно доручувати адресатам. Він же як начальник громади повинен беречи ладу і порядку в громаді. Просимо наших передплатників, котрим те саме вїти роблять, що слобідський, щоб нам доносили про те надужиття.

Придніпрянське студентство організувалось в союз Українських студентів з осідком у Варшаві. До цього союзу належить понад 1000 студентів, що тепер живуть на еміграції в Польщі. Прикінці серпня відбувся у Варшаві з'їзд преставників студентства. З ухвал з'їзду замітна отся: „Стоячи на ґрунті позаполітичности, з'їзд сконстатував факт повної консолідації (без ріжниць політичних і соціальних переконань) Українського Студентства, що входять до союзу, на ґрунті національно-культурної та державної незалежности Соборної України.

На пресовий фонд „Укр. Гол.“ зложили: Кружок укр. молодіжи в Болехові 1000 м і кличе укр. молодіж в Долині; о. Збудовський Зубрець 100 м; Читальня „Просвіти“ в Липівці 500 м; о. А. Сосенко з Оліва 100 м; М. Ф. з Ленцівки 100 м і кличе Данила Кузика і Захарію Сену з Тесарівки; Х. Д. з Ленцівки 100 м і кличе Йосифа Хородиського і Николу Яворського з Ленцівки.

На Смітський Захмот. На руки Др. Загайкевича зложив Гр. Салук з Накла 800 м.

На Рідну Школу зложили від 6/9—17/9 с. р.: Слободян 100; Урядники фін. і торг. інст. 3414; Наклович 100; Діаманд 14; Учит. Збір муж. гімн. 8771; Др. Кос 500; Др. Кормош Т. 1000; Ш. а. гімн. 2300; о. Полянський 470; Пальчинський Мик. 4700; Пристай В. 24; Пащак М. 100; Чит. Просвіти в Лежайську 1000.

Н А Д І С Л А Н Е.

Загальні Збори

Членів Товариства „Союз Українок“ в Перемишлі відбудуться дня 1. жовтня 1921 р. о год. 4. пополудні, в сали тов. „Бесіда“ з отсим дневним порядком: 1. Відчитання протоколу з послідних загальних зборів. 2. Звіт з діяльности товариства. 3. Звіт касовий. 4. Внески членів. 5. Вибір Виділу. Перемишль дня 16. вересня 1921.

За Виділ Товариства:

Стефанія Годованець голова. 118—1—1
Марія Квасниця писарка.

Загальні збори Кружка Українського Педагогічного Товариства в Перемишлі відбудуться дня 2 жовтня ц. р. о год 4½, попол. в сали Дівочого Інститута з дневним порядком: 1. Відчитання протоколу з попередних загальних зборів. 2. Звіт уступаючого Виділу. 3. Вибір нового Виділу. 4. Внесення і запити. — Виділ.

Головна Управа Союзу Українських Студентів.

який об'єднув в собі понад тисячу осіб, перебуваючих у Польщі, доводить до відома широкого громадянства, що при Управі засновано посереднє бюро праці, яке підшукує працю для студентів, рекомендує окремих осіб ріжних фахів для праці як рівно цілі артелі, За працю яких відповідає. Тому прохається всіх, хто має до предложення праці від самої складної технічної до звичайної черної роботи або потребує цілі артелі до 1000 чоловік включно—звернутися до Бюро Праці по адресі: Варшава, Ясна 26, Готель Вікторія 28. 2—3.

Висиль Кравчишин, родом з Устянови, пов. Лиско служив як капраль при 45 п. п. і в перших боях на Буковині в р. 1914 був заараний в полон. Перебував на Сибірі, послідний раз в екатеринобурський губерній. Хтось знав що про него, звділь донести на адресу: Руля Кравчишин, Устиянова п. Лиско. 110—1—2

Хто знає де що про Івана Ухача с. Михайла, рілньника з Копичинців, котрий в часі світової війни служив при 95-тм полку піхоти і в літі 1916 р. брав участь зі своїм полком в битвах над Свинюхою на Волині, зволить подати відомість до канцелярії адвоката Др. Володимира Левницького в Копичинцях. 103—2—5

Дентистичний (зубний) заклад
Дра Степана Дмоховського
ул. Залізнична (Колісва) ч. 1.
приймає від 9—12 і 3—6.

Окуліст (лікар очей)
Др. Михайло Коє
приймає хорих на очі при вул. Міцкевича
(в будинку поштовім).

Д. Кравт — дентист-технік, —
запроважений знавець
судовий
в Перемишлі, Міцкевича ч. 3. — Виконує всі роботи в золоті, кавчуку і порцеляні по уміркованих цінах.

Канцелярія адвокатів
Дра ВІЗЛЯ і Дра ФРІМА
оборонців в карних і військових справах
в Перемишлі вул. Міцкевича 2.

Готову пряжу
на виріб сільського полотна
приймає
Спілка „ПОЛОТНО“ у Львові
— ул. Зіморовича ч. 20. —

Коваль, Колодій майстри і по 2 ковальські і колодійські помічники потрібні до тартаку і фабрики возів.
ДЗЮБІНСЬКИЙ і СКА.
ТРУШЕВИЧІ
почта Ніжачковичі.

Линви до будови —
Транемісійні паси
і гурти веякої ширини
виробляє
МОТУЗЯНИЙ Відділ
— СПІЛКИ —
„ПОЛОТНО“
Львів, Зіморовича ч. 20.

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ.
вул. КОСТЮШКА Ч. 3.

Приймає і виплачує шадничі вкладки щоденно в винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опроцентує їх на 2%. (Вкладкові книжочки „Української Шадниці“ мають популярну обезпечку). — Уділює позички гіптечні, вексельні і на підклад цінних паперів.

Одиноке Українське „ЗЕМЛЯ“
парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“
у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.
Переводить парцеляції більших посіlostей, інтабулює зарав купців за властителей куплених ними ґрунтів. Має урядове упозаження до парцеляції. Приймає гроші на вкладки шадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

Читайте! **Читайте!**
Важне для всіх!
МЕХАНІЧНА ТКАЛЬНЯ
Симеона Іванкова і Ска
— Стрий, вул. Трибунальська ч. 8. —
Має на складі заграничні матеріи вовняні на убрання мужесьні і дамсьні і продає їх по цінах фабричних.
Замовлення з провінції позагоджує відворотню поштою.
Продає і вимінює за прядиво чесане і нечесане цайги, бархани, ручники, полотна ріжного рода по цінах дуже користних. На бажанне висилає пробки даром і оплатно.
За сталість ціи не ручиться. 89-2-3

Regenerateur Машевського
єдиноке добре средство проти свайнію волосоз приготоване з найліпших передовсичних середств. Можна набути тільки в антиці і дроґерії під „Звіздою“ вул. Францішканська 24

ВІДБУДОВА — з обмеженою порукою —
Львів, Словацького ч. 14.
доставляє: ремісничі знаряди, рілньничі машини, знаряди і наслідки, кіпські відкови, двяхи, січкари, кухонне наслідки, сокири, пилики, ваги, ося до возів, коси і серпи, вугля, десекат, напу і дахівку.
Має власний ЗАЛІЗНИЙ СІЛЕП
— при вул. Трибунальській ч. 1. —